

TALOUSARVIOALOITE 202/2014 vp

Määrärahan osoittaminen saamen kielen opetuksen edistämiseen saamelaisalueen ulkopuolella

Eduskunnalle

Tilastojen mukaan Suomen saamelaisista jo reilusti yli puolet asuu perinteisen saamelaisalueen ulkopuolella. Saamelaisalueeseen kuuluvat Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnat sekä Sodankylän kunnan pohjoisosa. Saamelaiskäräjien vuosille 2012—2015 laaditun toimintaohjelman mukaan alle 10-vuotiaista saamelaislapsista yli 70 % asuu saamelaisalueen ulkopuolella. Saamelaiskäräjien mukaan saamelaisia asuu yli puolessa Suomen kunnista.

Nykyiset säädökset turvaavat saamen kielen opetuksen lähinnä saamelaisalueella. Laissa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta säädetään saamen kielen opetuksen ja saamen kielellä tapahtuvan opetuksen perusedellytyksistä.

Saamelaiskäräjät ovat kantaneet huolta siitä, että valtaosa saamelaislapsista ei saa mahdollisuutta valita oman kielensä opiskelua perusopetuksessa ja lukiossa. Tässä on kyse saamelaisalueen ulkopuolella asuvien asemasta. Esimerkiksi lukuvuonna 2011—2012 saamen kielen

opetusta on annettu vain 45 oppilaalle perusopetuksen ja lukion parissa saamelaisalueen ulkopuolella.

Tavoite siitä, että jokaiselle ei-saamelaisalueella asuvalle saamelaislapselle tai -nuorelle tarjottaisiin saamen kielen opiskelua, on tietysti sängen haastava. Etäopetus tarjoaa kuitenkin keinoja tämän asian suhteen. Etäopetuksen kautta voidaan saamen kielen opetusta tarjota myös sellaisiin kouluihin, joissa on vain muutamia tai vain yksi saamen kielen opiskelua haluava. Sellaisilla alueilla, joissa saamelaisoppilaita on runsaammin, tulisi pyrkiä vakiinnuttamaan saamen kielen lähiopetuksen asema.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2015 talousarvioon momentille 29.10.30 lisäyksenä 400 000 euroa saamen kielen opetuksen edistämiseen saamelaisalueen ulkopuolella.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2014

Eeva-Maria Maijala /kesk